

Kommunledningsförvaltningen

Mathias Gruvris, 0921-62110

mathias.gruvris@boden.se

Regeringskansliet

Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert ärendenummer KN2024/01912

Yttrande, Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter (SOU 2025:7).

Bodens kommuns sammanfattande ställningstaganden

- Bodens kommun framhåller att den lokala acceptansen är av central betydelse för etablering av ny kärnkraft.
- Bodens kommun tillstyrker förslaget om principbeslut endast under förutsättning att det kommunala vetot behålls.
- Bodens kommun tillstyrker att det ska krävas en strategisk miljöbedömning till grund för principbeslutet och att det ska klart framgå av lagförslaget som ett tydligt krav.
- Bodens kommun framhåller att det är av vikt att en ansökan inför ett eventuellt principbeslut innehåller väsentliga uppgifter om exempelvis ägande, finansiering, kompetens och kapacitet för hantering av kärnavfall.
- Bodens kommun avstyrker förslaget om att en ansökan om principbeslut ska ha en remisstid om minst tre veckor. Kommunerna saknar förutsättningar att handlägga ett ärende inom en så begränsad tidsperiod.
- Bodens kommun anser att kommunen ska kompenseras ekonomiskt för den ökade kostnad som en ansökan om etablering av kärnkraft medför.

Allmänna synpunkter

En förutsättning för lokal acceptans och kommunal tillstyrkan är att en eventuell etablering av ny kärnkraft ställer höga krav på säkerhet. Det är viktigt med seriösa aktörer som har god finansiering. Besparingar eller bristfällig ekonomi får inte medföra säkerhetsrisker. Ett bra beslutsunderlag inför en ansökan om principbeslut och en god kommunikation med

medborgarna är viktigt inför ett ställningstagande i fullmäktige. En ansökan inför ett eventuellt principbeslut bör därför innehålla utförliga uppgifter om ägande, finansiering, kompetens och kapacitet samt säkerhet vid hantering av kärnbränsle och kärnavfall. Det är även av stor vikt att anläggningen kan fungera riskfritt i tider av kris och krig. Såväl en eventuell kärnkraftsanläggning som transporter av kärnavfall måste ske med hög grad av säkerhet. Säkerhet och hållbarhet kommer vara av stor betydelse för kommunmedlemmarnas eventuella tillstyrkan inför ett principbeslut.

Bodens kommun anser även att en tydlig analys mellan ett eventuellt principbeslut och den fysiska planeringen samt framtagande av detaljplaner och bygglov hade varit önskvärd. En eventuell kärnkraftsetablering ställer dessutom högre krav på sjukvård och räddningstjänst. Något som medför ökade kostnader för kommunerna.

En ny form av politiskt ställningstagande i ett tidigare skede

I utredningen föreslås en ny lag om principbeslut. För kommunernas del innebär det att det kommunala vetot behålls. Processen att säkra medborgarnas stöd för det beslut som kommunfullmäktige ska lämna till regeringen kan dock behöva ske tidigare, beroende på den sökandes initiering av olika moment. Detta bedöms vara särskilt påtagligt för potentiella nya kärnkraftskommuner. Det kommunala vetot för etablering ska finnas kvar och att ett kommunalt godkännande ska vara en förutsättning för ett principbeslut. Det är viktigt att kommunens starka ställning kvarstår och att någon inskränkning i det kommunala självstyret inte äger rum.

Bodens kommun ser det som en grundläggande förutsättning att en kommun genom beslut i kommunfullmäktige fortsatt ska ha ett avgörande inflytande i frågan om en anläggning för kärnteknisk verksamhet/ kärnkraftsreaktor ska få etableras i kommunen. Bodens kommun anser mot bakgrund av en kärnkraftsanläggnings påverkan på omgivningen att ett eventuellt principbeslut även bör inkludera grannkommuner. Ett ställningstagande till ett principbeslut kräver väl underbyggda argument och underlag. En strategisk miljöbedömning är ett viktigt inslag inför ett sådant ställningstagande. Det kan inte förutsättas att en sökande informerar kommunen inför en eventuellt kommande kärnkraftsetablering i sådan omfattning att det kan tänkas ersätta kommunens egen ärendehantering och beredningsprocess helt eller delvis. Ärenden som ska behandlas i fullmäktige ska som huvudregel beredas av en nämnd. Ärenden som ska behandlas i fullmäktige måste även följa kommunallagens regler om kallelse, sammanträde och protokoll. Ett kommunalt ställningstagande inför ett principbeslut om en eventuell kärnkraftsetablering får anses vara ett sådant principiellt viktigt beslut förbehållet fullmäktige. Att tillåta denna demokratiska process att ta tid, är en förutsättning för en välförankrad kommunal tillstyrkan. En föreslagen svarfrist om minst tre veckor är under alla omständigheter för kort. Bodens kommun förutsätter därför att processen för den kommunala tillstyrkan ges en erforderlig tid.

Inför ett eventuellt principbeslut finns det även totalförsvarsaspekter och risker vid ett väpnat angrepp på Sverige som bör tas i beaktande. En kärnkraftsanläggning måste vara säker. Utredningens förslag medför slutligen administrativa och ekonomiska konsekvenser för berörda kommuner. Berörda kommuner bör därför kompenseras ekonomiskt vid en eventuell etablering av kärnkraftsanläggning. Det är rimligt att den som ansöker om att få bedriva verksamhet i en kommun också ersätter kommunen för den kostnadsökning som ansökningsprocessen medför.

Bodens kommun noterar att utredningen inte innehåller någon information om vad som händer om en kommun genom ett nyval och med ny majoritet ändrar sig i frågan om eventuell tillstyrkan till ett principbeslut om kärnkraft.

Kommunstyrelsens presidiums synpunkter

Bodens kommun lämnar yttrande enligt ovan. Beslutet har behandlats av kommunstyrelsens presidium den 14 april 2025.

Bodens Kommun

Sead Maglic

Kommunstyrelsens vice ordförande

Undertecknat av följande personer

Sead Maglic

Datum:

2025-04-14 15:33:35

Underskriftstjänst:

Ciceron SendSign

© twoday

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Bodens kommun

Organisationsnr: 212000-2767

E-post: kommunen@boden.se

Hemsida: www.boden.se